

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Litterae Regis Wlcani Diocliae atque Dalmatiae ad Dominum Papam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

cedens pro Palleo institisset, nos attendentes quod ex gratia quam prædictus ei fecerat Cardinalis, devotiorem se nobis & Romanæ Ecclesiæ deberet in posterum exhibere, fratrum nostrorum habito consilio diligenti, Palleum ipsi de beati Petri corpore sumptum, pontificalis videlicet officij plenitudinem, duximus concedendum. Nos igitur ipsum ad propria cum plenitudine nostræ gratiæ remittentes, universitati vestræ per apostolica scripta mandamus atque præcipimus quatenus ejus salubria monita & mandata recipiatis humiliter, & eadem irrefragabiliter observetis. Datum Laterani XVII. Kal. Septembris.

CONSULIBVS ET POPVLO
Aretinis.

O Vantus in persona venerabilis fratris nostri O. Ostien. Episcopi apud castrum montis sanctæ Mariæ in divinæ majestatis offensam, injuriam apostolicæ sedis, & Cleri totius opprobrium fuerit commissus excessus, vestra discretio non ignorat. Qualiter etiam in titulum memoriæ sempiternæ castrum ipsum de mandato nostro funditus sit eversum, ad vestram * nolumus notitiam pervenisse. Verum, sicut nostris est auribus intimatum, vos castrum ipsum reedificare intenditis & memoriam vindicari excessus in reedificatione ipsius penitus abolere. quod si fieret, in injuriam apostolicæ sedis & nostram perpetuo redundaret. Quia verò de vestra discretione non credimus quod Romanam Ecclesiam lædere de conscientia certa velitis, universitatem vestram monemus & exhortamur attentius, ac per apostolica vobis scripta mandamus, quatenus castrum ipsum nec vos reedificetis ulterius, nec reedificari ab alijs permittatis. Alioquin, quantumcunque nobis molestum existeret vos in aliquo molestare, id non possemus in patientia tolerare.

LITTERÆ REGIS WLCANI
Diocliæ atque Dalmatiæ ad Dominum
Papam.

B Eatissimo atque sanctissimo Patri & Domino Innocentio Dei gratia sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Summo Pontifici & universali Papæ Wlcanus eadem gratia Diocliæ atque Dalmatiæ Rex salutem & devotionis affectum. Venientibus ad nostram præsentiam Domi-

no Iohanne Capellano & Domino Simone religiosi & discreti sanctæ catholicæ & apostolicæ sedis Legatis, amodo jocundati sumus: quia sicut solis splendor in virtute sua radians totum orbem videtur illustrare, ita illorum sancta & salubri prædicatione totum regnum nostrum creditur fore illustratum. Unde merito dicimus: *Visitavit nos oriens ex alto.* Illorum itaque probitate & scientia nos informati, Deo & paternitati vestræ innumeras grates rependerè curamus, quia tales ad nos misistis, quales in voto semper habuimus suscipiendos, divino munere præditos, quia omne datum optimum & omne donum perfectum desorsum est. Præsentatis igitur litteris vestris, intelleximus quia postulationibus nostris apostolatus vestri beatitudo misericorditer acquievit. Unde nos cum magna animi devotione præcepimus ut per totum regnum nostrum omnia quæ secundum Deum sunt ordinent & confirmet; quæ autem contraria sunt, juxta illud propheticum, evelant & destruant. Accedentes itaque ad locum ubi antiquitus Concilium celebrari solitum fuit, sanctam synodum celebrare studuerunt, de vitiis & virtutibus subtiliter differentes, in communi Deo & beatissima Mariæ perpetuæ virginis & beato Petro Apostolorum principi nec non & apostolatus vestro laudum præconia persolventes. Interea noverit paternitas vestra, quia augustali stemmate undique insignimur, & quod gloriosius & beatius est, vestri generosi sanguinis affinitatem habere cognovimus. Igitur innotescimus quia in voto habuimus nunc legatos nostros ad pedes beatitudinis vestræ transmittere. Sed quia terram illam turbatam esse audivimus, facere non potuimus: quia vestris Legatis ubique debita reverentia exhibetur: sed nostri, dum illuc ire voluerint cum magna honoris magnificentia, damna forsitan & exitium patientur. Sed dum opportunum aut cõgruum tempus affuerit, honorificentius faciemus: qui sanctæ exhortationis vestræ verba perferant, quæ dulciora nobis sunt super mel & favum. Siquidem sperantes, & certum tenentes, quia ex quo Vicarius Domini nostri Iesu Christi existis, ipse per te nobis aditum regni cœlestis aperire dignetur. Et quia nullo in hoc seculo indigemus, multum rogamus ut pro nobis pec-

Epist. 175.
Castum S.
varie prohibet
reedificari.

* Credimus.

Epist. 176.
Se & regnum
sum Pontifici
commendat, &
honatur ut ad
Vngariæ Regē
scribit de ex-
pulsione hære-
ticorum.

catoribus preces ad Dominum fundatis. Demum verò paternitatem vestram nolumus latere quia hæresis non modica in terra Regis Vngariæ, videlicet Bessina, pullulare videtur, in tantum quòd peccatis exigentibus, ipse Bacilinus cum uxore sua, & cum sorore sua, quæ fuit defuncti Miroselovichemensis, & cum pluribus consanguineis suis seductus, plusquam decem millia Christianorum in eandem hæresim introduxit. Vnde Rex Vngariæ exacerbatus, illos ad vestram præsentiam compulit venire à vobis examinandos. Illi autem simulatis litteris redierunt, dicentes à vobis concessam sibi legem. Vnde rogamus ut Regi Vngariæ suggeratis ut eos à regno suo evellat, tanquam zizania à tritico.

LITTERÆ B. MAGNI IVPANI
totius Servie.

Epist. 177.
Sc Pontifici
offert atque
commendat.

Innocentio Dei gratia Summo Pontifici & universali Papæ Romanæ Ecclesiæ beatorum Apostolorum Petri & Pauli, S. eadem gratia & sancta oratione vestra Magnus Iupanus totius Servie salutem, tanquam patri suo spirituali. Litteras sanctitatis vestræ recepimus, & bene intelleximus ea quæ venerabiles Legati vestri, scilicet Iohannes Capellanus & Simon Subdiaconus, tam in litteris quam in ore eorum narraverunt nobis. Gratulamur itaque magnæ sanctitati vestræ quia non tradidisti nos in oblivionem filios tuos, sed recordatus es de nobis. Nos autem semper consideramus in vestigia sanctæ Romanæ Ecclesiæ, sicut bonæ memoriæ pater meus, & præceptum sanctæ Romanæ Ecclesiæ semper custodire, & in proximo legatos nostros vellemus transmittere ad sanctitatem vestram. Nos autem locuti sumus dictis venerabilibus tuis Legatis, quoniam ipsi cum ore eorum narrabunt sanctitati vestræ eloquia mea.

LITTERÆ IOHANNIS
Dioclien. & Antibaren. Archiepiscopi.

Epist. 178.
Gratia sagit
pro transmissio
Pallio, & quid
Legati apostolici
in corrigendis
moribus
effecerint
declarat.
Vide supra lib.
1. epist. 125.
335.

Sanctissimo Patri & Domino Innocentio Dei gratia Summo Pontifici Iohannes Diocliensis & Antibaren. Ecclesiæ humilis minister, tam debitam quam devotam obedientiam. Gratias uberes refero sanctissimæ paternitati vestræ de honore Pallij & pontificalis officij plenitudine, quam mihi per Dominum Iohannem & Dominum Simonem

familiares & Legatos vestros concedere dignati estis. Ego autem omni tempore vitæ meæ ad devotionem vestram & fidelitatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ promptum habeo animum modis omnibus & paratum. Notum siquidem facio sanctitati vestræ quòd præfati Legati vestri ea quæ corrigenda & ordinanda fuerunt, ita cum prudentia & honestate per Dei gratiam ad honorem vestrum & sanctæ Romanæ Ecclesiæ tractaverunt, quòd Dominus Rex & totus populus eorum opera commendantes, ad pedes vestræ sanctitatis effecti sunt modis omnibus promptiores. Ego verò in proximo nuntios meos ad pedes vestræ sanctitatis transmittam, qui devotionem meam paternitati vestræ plenius declarabunt.

In nomine Patris & Filij & Spiritus sancti. Nos Iohannes Capellanus & Simon Subdiaconus Domini Innocentij Papæ tertij, apostolicæ sedis Legati, ad evellenda nociva de agro dominico, & virtutum plantaria utiliter inferenda, videntes plura in Clero & populo Dalmatiæ & Diocliæ corrigenda, de sanctorum patrum Conciliis decreta presentia duximus innovanda.

I.

In primis itaque decernimus ut nullus Episcopus aliquem ad sacros ordines per pecuniam promovere, seu ecclesiastica beneficia alicui pretio interveniente concedere præsumat. Cùm enim Dominus præcepit Apostolis, *Gratis accepistis, gratis date*, & Spiritus sancti gratia venalis esse non possit, quæ in sacris confertur ordinibus, gravi puniendus est pena qui Spiritus sancti dona venalia exponere non veretur. Quocirca presenti decreto statuimus ut quicumque Episcopus hoc agere convictus fuerit, omni ecclesiastica careat dignitate, & sine spe restitutionis tam ille qui dederit, quam ille qui scienter sacros ordines pecunia intervenienter receperit, perpetuo deponatur.

II.

Cum Domini Sacerdotes, & hi qui sacro altari deserviunt, continenter vivere debeant, juxta illud, *Mundamini qui fertis vasa Domini*, in partibus Dalmatiæ atque Diocliæ Sacerdotes & uxores habere & ecclesias tenere dicuntur. Quocirca presenti decreto statuimus ut Sacerdotes & Diacones ante susceptum officium, nisi eorum conjuges in manu Episcopi votum fecerint continentie, uxores habentes, cum ipsis maneant, & Ecclesias dimittant. Non enim possunt secundum ordinem Romanæ Ecclesiæ manentes in conjugio, nisi defunctis uxoribus, aut continentiam voventibus, si digni inventi fuerint, ad sacerdotium promoveri. Illi verò qui post susceptum sacerdotij vel diaconatus honorem, adulteras potius quam uxores accepisse probantur, nisi eas dimiserint, & dignam egerint penitentiam, ab officio & beneficio ecclesiastico siant penitus alieni. Prohibemus etiam ne aliquis Episcopus, nisi in quatuor temporibus juxta sanctorum patrum constitutionem,